

нечітні алгоритми (Evolver, GeneHunter, Genetic Training Option), нечітку логіку (CubiCalc, засіб Fuzzy Logic Toolbox пакету Matlab, WINROSA, FIDE).

Література

1. *Гордієнко І. В., Щербань О. А.* Моделі нечіткої логіки в системах керування ефективністю бізнесу // *Культура народів Причорномор'я.* — 2008. — № 140. — С. 114—119.

2. *Кричевский М. Л.* Интеллектуальные методы в менеджменте. — СПб.: Питер, 2005. — 304 с.

І. А. Горшкова, старший викладач кафедри загальної економічної теорії, Одеський державний економічний університет, вул. Преображенська, 8, ауд. 214, м. Одеса, Україна, 65082 e-mail: irena.mdm75@mail.ru

АМОРТИЗАЦІЙНА ПОЛІТИКА ЯК СКЛАДОВА ПРОЦЕСУ ВІДТВОРЕННЯ

Амортизаційна політика представляє собою процес розробки норм і правил нарахування амортизації, встановлення суспільством певного порядку використання амортизаційного фонду. Як будь-яке економічне явище процес нарахування і використання амортизації підпадає під вплив об'єктивних і суб'єктивних факторів. Існують об'єктивні закономірності реноваційного процесу, які повинні врахуватися в суб'єктивній діяльності людей. Це означає, що при розробці амортизаційної політики держава повинна спиратися на об'єктивні економічні закони відтворення. Тоді процес амортизації буде сприяти оптимальному розвитку виробництва і процесам відтворення.

Характерною особливістю амортизаційних систем розвинених країн на етапі інноваційного розвитку стає використання амортизаційних механізмів у якості регулятора інвестиційної активності та інструмента державного індикативного управління на основі застосування гнучких механізмів ринкової оцінки та переоцінки основних фондів, методів прискореної амортизації, розмежування бухгалтерського та податкового обліку тощо. Розвиток амортизаційної політики в заданих напрямках є основою для розширеного відтворення, адекватного специфіки відтворювального потенціалу країни.

На амортизацію як джерело відтворення існують протилежні точки зору. Одні вчені стверджують, що реноваційні відрахування не можуть фінансувати процес розширеного відтворення, призначення цих коштів — забезпечення лише простого відтворення [1, с. 84]. Інші вказують, що «повернення вкладеного капіталу в формі амортизаційних відрахувань повинно відшкодувати не тільки сам капітал, а й його вартість у часі, еквівалентну ставці без ризикового позичкового проценту, і премію за ризики проекту на базі здійснення інвестицій» [2, с. 68]. Формування нової амортизаційної системи базується на контролі за використанням амортизаційних ресурсів [3, с. 20]. У багатьох розвинених країнах амортизація перетворилася з пасивного податкового інструмента в один з найважливіших важелів регулювання розширеного відтворення, у вирішальний фактор економічного зростання. У загальних інвестиціях на неї приходиться 65—70 %, що значно більше частки прибутку і позичкових коштів [4, с. 20].

Для того, щоб амортизація відображала процеси, пов'язані з простим і розширеним відтворенням, потрібно дбати про цільове використання амортизаційного фонду. Його застосування на інші цілі може підірвати логічну послідовність у ланцюгу амортизаційних процесів, як це мало місце в країнах СНД наприкінці 90-х років ХХ століття, що віддзеркалюється в сучасних економічних явищах. При простому відтворенні цільове використання амортизаційних коштів дозволяє відшкодувати спожитий елемент *in natura*. В сучасних умовах законодавство дозволяє використовувати різні методи амортизації, в тому числі прискореної, що дозволяє відтворити ті ж самі елементи за меншу вартість, тобто сприятиме розширеному відтворенню. Таким чином, амортизаційні відрахування розглядаються, з одного боку, як засіб підтримання масштабів виробництва, а з іншого боку, амортизацію розуміють як метод розподілу в часі витрат стосовно придбаного активу, коли подальше уречевлення вартості основного капіталу у вигляді аналогічного нового не є обов'язковим. В СРСР існувала єдина концепція амортизації, один об'єкт нарахування, єдині норми для усіх груп видів основного капіталу, з'явилася проблема переоцінки та індексації. Виникло два підходи щодо забезпечення ефективного процесу реального кругообороту капіталу. «Бухгалтерський» підхід враховує реальні процеси фізичного і морального зношення, тобто економічної ефективності капіталовкладень. «Податковий» підхід відображає можливості отримувати пільги, відстрочки податкових платежів в залежності від характеру і динаміки інвестицій в основний капітал.

У США з 1954 р. по 2002 р. було здійснено п'ять амортизаційних реформ, після кожної відбувалося прискорення інвестиційної діяльності і збільшення амортизаційних відрахувань в загальних інвестиціях. Їх доля за 1950—2008 рр. зросла з 18 до 74,2 % [4].

Спираючись на власний та іноземний досвід та пам'ятаючи, що амортизація є процесом формування і використання фонду, призначеного на відшкодування зношення, можна сформулювати базові принципи амортизаційної політики, щодо забезпечення сталого відтворювального процесу: 1) обмежене втручання держави в процес відшкодування основного капіталу; 2) наявність самостійного вибору методів нарахування амортизації; 3) законодавчо визначені норми амортизації для груп основного капіталу; 4) стимулювання до інвестування шляхом надання пільг у формі прискореної амортизації; 5) застосування гнучкої системи ринкової оцінки і переоцінки вартості основного капіталу з урахуванням параметрів, які генерують товарно-фінансові потоки; 6) контролювання цільового використання амортизації.

Література

1. Сенчагов В. К., Остапенко В. В., Міляєв В. А. Амортизаційний фонд в умовах розширеного відтворення. — М., 2005. — С. 117.
2. Іванов Ю. М. Співвідношення екстенсивних та інтенсивних процесів в розширеному відтворенні. — М., 2000. — С. 123.
3. Ігоніна Л. Л. Амортизаційна політика стимулювання інвестиційної діяльності. — М., 2008. — С. 461.
4. Соколов М. Амортизаційна політика і диверсифікація економіки // Економіст. — 2010. — № 10. — С. 20—24.

О. М. Гребешков, асистент кафедри стратегії підприємств,
Державний вищий навчальний заклад
«Київський національний економічний
університет імені Вадима Гетьмана»,
пр. Перемоги 54/1, ауд. 243, м. Київ, Україна, 03680,
e-mail: aleksey.grebeshkov@spkneu.org

ОРГАНІЗАЦІЙНО-ЕКОНОМІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІМПЛЕМЕНТАЦІЇ ІНФОРМАЦІЙНОЇ СТРАТЕГІЇ ПІДПРИЄМСТВА

Стратегічний набір організації чинить певний вплив на складність та активність процесу інформаційного пошуку, який повинен забезпечити такий об'єм, якість і зміст інформації та якість її обробки, що підтримував би здатність підприємства реалізу-